

І жужому наукається,
Н свого не цурається...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редакції і Адміністрації:
'Svoboda', 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел.: HENDERSON 4-0237
УНЧ: HENDERSON 5-8740

РІК ІХІV. Ч. 215. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРКУ, ЧЕТВЕР, 7-го ЛИСТОПАДА 1957 ЦЕНТІВ 5 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 7, 1957 No. 215. VOL. LXIV.

ДЕМОКРАТИ ПЕРЕМОГЛИ В ЦЬОГОРІЧНИХ ВИБОРАХ В НЬО ДЖЕРЗІ, НЬО ЙОРКУ І ВІРДЖІНІ

В стейті Нью Джерзі перевибраний демократичний губернатор Роберт Б. Майнер; в стейті Вірджинія вибраний на губернатора Дж. Ліндсей Алмонд; в місті Нью Йорку перевибраний на посади демократ Роберт Ф. Вагнер

Нью-Йорк. — 5-о листопада відбулися губернаторські вибори в стейтах Нью Джерзі і Вірджинія та вибори посади в місті Нью-Йорк і вибори посади в інших урядових районах в інших містах Нью-Йоркського стейту. У цих виборах демократи збільшили число виборців, які на них голосували і хваляться цією перемогою та передбачають, що вони переможуть і в найближчих конгресових виборах, які будуть 1958 року. В стейті Нью Джерзі переміг більшістю 175,000 голосів перший губернатор демократ Роберт Майнер свого республіканського противника С. Форбса. Ця демократична перемога тим більше не є прискладом для республіканців, бо вони всіма силами старалися про перемогу свого кандидата на губернатора. Президент Айзенгавер публічно підтримував Форбса, а віце-президент Річард М. Ніксон особисто вів виборчу кампанію в користь республіканців. Перемога Майнера свідчить про ріст популярності того молодого демократичного політика, якого вже тепер називають між кандидатами на президента або на віце-президента в майбутніх президентських виборах. — В стейті Вірджинія переміг демократ Дж. Ліндсей Алмонд свого республіканського противника Теда Далтона. Алмонд згідно з тимчасовим обчисленням голосів дістав більшість у виборенні 2-ох до 1-го. Алмонд підтримував впливовий сенатор Гаррі Вайр, демократ, який гостро виступав проти расового об'єднання шкіл. Перемога Алмонда свідчить про те, що в південних стейтах не зменшилися настрої білого населення проти інтеграції шкіл. Тимчасовий підрахунок голосів виявив, що Алмонд дістав 265,946 голо-

Роберт Б. Майнер

Роберт Ф. Вагнер

ПРЕЗИДЕНТ ГОВОРИТИМЕ ДО НАРОДУ ПРО ПРОБЛЕМИ НАУКИ І БЕЗПЕКИ

Вашингтон. — З Білого Дому повідомляють, що през. Айзенгавер вирішив несподівано виступити із своєю промовою до американської нації в четвер цього тижня у Вашингтоні, а не, як було заплановано, в Оклахомі. Говоритиме Президент про науку і безпеку, і його промова буде передана у програмі америка-нських і закордонних телебачення та радіофонічних сіток. В політичних колах звертають увагу на той факт, що виступити Президент свою промову в четвер 7 листопада, значить в той час, як у Москві будуть відбуватися урочисті, зв'язані з роковинами "жовтневої революції". Вирішив Айзенгавер виступити із промовою про проблеми, зв'язані з науковими дослідженнями і оборонною країною зараз після закінчення цього тижня. Друга надзвичайна сесія уряду відбувається в п'ятницю цього тижня і крім того Президент запланував

Губернатор Найт кандидатуватиме на сенатора

Вашингтон. — Республіканський губернатор стейту Каліфорнія Гудвін Дж. Найт після конференції з президентом Айзенгавером і віце-президентом Річардом М. Ніксоном заявив, що не буде старатися про перевибори на першість становити, тільки кандидатуватиме в 1958 році на сенатора, яке залишиться вільне по сенаторові Вільяму Ф. Новеланду, що кандидатуватиме на губернатора Каліфорнії. Губернатор Найт сказав, що це є "його власне" рішення, яке він зробив тому, щоб не доводити до зав'язаної боротьби під час правління, які відбуваються в червні 1958 року, бо та боротьба між Найтом і Новеландом послабила б республіканців і могла б уможливити перемогу демократів. Віце-президент Ніксон заявив, що рішення гу-

УКРАЇНКИ БЕРУТЬ УЧАСТЬ В 34 МІЖНАРОДНІЙ ЖІНОЧІЙ ВИСТАВЦІ

Нью-Йорк. — В понеділок о год. 12-й вполудне відбулося відкриття 34-ої Міжнародної Жіночої Виставки, в якій беруть участь теж українки. Український Виставковий Комітет очолює п. Катерина Пелешко, а в його склад входять цілий ряд громадян, членів Союзу Українок Америки. На цьогорічній виставці українки мають два кіоски. Головний, або культурний кіоск, де є вишивки, кераміка, крафти і інші дрібні речі на продаж. В тому кіоску є теж модель гуцульської церкви і гуцульської хати, виконані пластмасним гуртком з Джерзі Сіті. Головному стіну того кіоску прикрасила п. Мирослава Гордіньська власної роботи образами, фрагментами з княжої доби історії України. Один кіоск зображує привітання княгині Анни французьким королем Генріхом в його замку у Франції, другий кіоск — "Плач Ярославни", а третій кіоск — "Навернення княгині Ольги". Як видно з пояснень-написів під образами. Пані Гордіньська теж зайнялася урядженням культурно-го кіоску, що в цілому свідчить про успішність Гучульщини. С там два малюнки, гуцула і гуцулки в повних стилизованих образах, на стінах тканини і інших матеріалів, все виконане з музею Союзу Українок Америки в Філадельфії. У вівторок, о 1-й годині по полудні була "Парада дітей" в народних одягах всіх національностей і діти діставали нагороду за "красу і здоров'я". Кожного дня о год. 3-ій по полудні відбувається

КАРДИНАЛ СПЕЛМАН СВЯТКУВАТИМЕ РІЗДВО НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

Нью-Йорк. — Кардинал Спелман повідомив, що як і попередніх років він вийде 16 грудня через Атлантику на Дальній Схід, де святкуватиме Різдво і Новий Рік разом із вояками ЗДА, які відбувають та військовий службу. Він відвідав вояків на Радаровій Лінії Вчасного Аларму в підмисливській околиці, а пізніше відвідає до Південної Кореї, Японії, Формози, Південного В'єтнаму і Філіппін. Кардинал закликає своїх вірних складати одягу і обуву для бідного населення на Дальньому Сході. Минулого року Нью-Йоркська дієцезія вислала 16,000,000 фунтів одягу.

Хрущов пропонує нову "зустріч на вершинах"

Москва. — Нову східно-західну "зустріч на вершинах" для "полегшення міжнародного напруження" запропонував Никіта Хрущов, відкриваючи та виголошуючи головну промову на надзвичайній сесії Верховного Совету СССР в середу, 6-го листопада, східно-європейського часу. Ця сесія, що почалася о год. 10-й рано, скликала у зв'язку із 40-річчям большевизму, т. зв. "жовтневої революції". Пропонуючи нову "зустріч на вершинах", Хрущов рівночасно накинув знову на З'єднані Держави, обвинувачуючи їх за намагання "спровокувати війну" в Сирії та хвалиться досягненнями совєтської науки у зв'язку з виступом у міжпланетній просторі двох совєтських "Спутників". Хрущов викликав Америку до змагання у цій діяльності. Згадав, що в цьогорічній параді з нагоди роковин жовтневої революції будуть показані в Москві не тільки нові ракети, але і ряд нових моделей звичайної зброї, як танки, гармати і подібне. Говорячи про внутрішні відносини в СССР, Хрущов знову обіцяв підсвідомості народам "ліпше життя" за найближчих... десять до п'ятнадцяти років. В сесії Верховної Ради бере участь круглий стіл осіб, т. зв. депутатів і тесей, переважно поірних і слухняних Москві комуністичних вождів із сателітських та інших країн світу. Всі вони вчинили Хрущову таку саму оцінку, як і раніше робило розвідчаним після смерті Сталінові.

Почалися приготування до грудневого з'їзду НАТО

Лондон. — У зв'язку з запланованим на половину грудня ц. р. у Парижі з'їздом 15-ох прем'єрів держав НАТО з участю президента Айзенгавера, прибув до Лондону генеральний секретар НАТО, кол. бельгійський прем'єр Пол Геврі Спаак для конференції з прем'єром Мексиканського уряду, а міністром оборони Дунканом Сандсом. Річ йде — за офіційним комунікатом — про "поглиблення атлантичних заходів в справі безпеки і розвитку". Насправді, справа йде про об'єднання наукових дослідів і технічних експериментів, щоб не треба було переводити їх самі дослідів в різних країнах НАТО й марнувати час, науки сили і кількісні кошти для створення зброї. З початком грудня прибув до першого

Папа знову закликає до єдності в Європі

Рим. — З закликом до єдності європейської єдності закликає папа, який у вівторок 12-го листопада звернувся до європейської нації. Папа XII з нагоди теперішнього наради Ради Європейської Спільноти в Римі. Ця Рада це своєрідний господарський парламент шести держав, які становлять названу Спільноту: Західної Німеччини, Франції, Італії, Голландії, Бельгії і Люксембургу. Вона складається з 78 осіб. Всі вони "ін корпоре" поїхали до Риму до резиденції Папи в Кастель Гандольфо, де Папа прийняв їх на збірний авеню і виголосив промову про єдність європейської єдності. Папа XII з нагоди теперішнього наради Ради Європейської Спільноти в Римі. Ця Рада це своєрідний господарський парламент шести держав, які становлять названу Спільноту: Західної Німеччини, Франції, Італії, Голландії, Бельгії і Люксембургу. Вона складається з 78 осіб. Всі вони "ін корпоре" поїхали до Риму до резиденції Папи в Кастель Гандольфо, де Папа прийняв їх на збірний авеню і виголосив промову про єдність європейської єдності. Папа XII з нагоди теперішнього наради Ради Європейської Спільноти в Римі. Ця Рада це своєрідний господарський парламент шести держав, які становлять названу Спільноту: Західної Німеччини, Франції, Італії, Голландії, Бельгії і Люксембургу. Вона складається з 78 осіб. Всі вони "ін корпоре" поїхали до Риму до резиденції Папи в Кастель Гандольфо, де Папа прийняв їх на збірний авеню і виголосив промову про єдність європейської єдності.

До 1960 р. будуть закриті всі табори втікачів в Європі

Об'єднані Нації. — За згодою високого комісара ООН для справ втікачів, д-ра Августа Ліндта, що він склав його на гуманітарній, соціальної і культурній Комісії ООН, тепер є в Європі 199 таборів втікачів, існуючих від кінця останньої війни. Живе в них 39,000 осіб із так званого "твердого осередку", себто старих, хворих і непрацездатних осіб, численних родів, що їх трудно деінде примістити. За програмою д-ра Ліндта всі ці табори мають бути ліквідовані до 1960 року. Найбільшим нещастям називав д-р Ліндт перевезення

Із Східної Німеччини продовжується масова втеча на Захід

Берлін. — Населення Східної Німеччини є в тому крайньому положенні, які будуть іншим наріз з-поза залізної завіси, що воно безпосередньо притякає до вільної західно-німецької країни та ще й належить до того самого національного масиву. Отож не дивиння, що воно від часу встановлення Німецької "демократичної" республіки, себто від 1949 року, безперервно втікає широким потоком на захід. До цього часу втекло кругло 2 мільйони східних німців, а тепер пересячно 6,000 осіб втікає кожного тижня. Найбільш втікають

ДОЛЛЕС ПІДКРЕСЛЮЄ НЕБЕЗПЕКУ ВІД 40-РІЧ- НОГО ЗБРОЄННЯ СОВЕТІВ

Вашингтон. — "Думаю, що стоїмо тепер перед ситуацією, в якій небезпека така велика, в якій консеквенції ходження окремо такі поважні в розумінні успіхів військового значення і коштів військового владштування, що тепер є більшій вигляді, щоб прийняти таке становище (про підпорядкування всіх збройних сил Заходу одному провідові...). Небезпека стоїти одином така велика, що с цю більшу тенденцію до сданання. Діється це тому, що Совєтський Союз має шораз більше зброї і шораз кращу. Виродив 40 років совєтські правителі всі свої заходи скеровували в одному напрямку, — щоб досягнути технічних успіхів і щоб дорівняли їх, як можна буде, пережити нас у військовій діяльності. Кілька років тому ми мали атомову бомбу, вони її не мали. Потім дістали її, здавалось, різниця була вирівняна. Потім ми дістали водневу бомбу, а вони її не мали. Але тепер випродували. Тепер вони поступили значно вперед в діяльності керування ракетами. Але ми також зробили там поважні поступки. Здається, на баче в дечому випередили нас. Однак не думаю, щоб в найближчому майбутньому ситуація стала настільки некорисною для Заходу, зокрема для ЗДА, як вона була наприклад в 1948 і 1949 році, коли тому десять років..." — Таке заявив бувалою державний секретар Діан Ф. Доллес на своїй останній пресовій конференції в минулий вівторок 5-го листопада ц. р. Він підкреслює, що в Совєтах можна всею молоддю скеровувати до технічних шкіл, тим паче, що багато інших, напр. теологічних, зовсім там немає. Це "незбалансована совєтська єдність", у противен-

У Франції снінчилась криза уряду — Фелікс Гайляр прем'єром

Париж. — Фелікс Гайляр, член центрової Соціал-радикальної партії, дістав у вівторок 5 листопада ц. р. від парламенту затвердження своєї програми і листи уряду 337 голосами проти 173-х. Таким чином закінчилась криза уряду, яка тривала від 30 вересня ц. р., коли впад уряд Бурже-Монорі. Надзвичайно складна і проста для Франції скандальна ситуація, яка виникла внаслідок такого довготривалого тривання кризи, продуктувала всім партіям, політичним лівому крилі поцієрів центрової католицької партії народних республі-

У СВІТІ

● Столицю Сирії, Дамаск, почали уфортифікувати. Президент Шукрі аль-Куатлі і всі найвищі сирійські достоянності взяли участь в церемонії на окрених столиці, якою започатковано компанію доволу міста і роблення засік та застав. Промови представляли ситуацію так, наче ось-ось вороги Сирії мають на неї нападати. Цивільному населенню вже місяцями роздано зброю.

● Ізраїльському прем'єрові, 70-літньому Бен-Гурунію, виявили з ноги металевий відламок бомби, який минулого тижня кинула була в парламенті пенсіонер-неформальна особа.

● В Еспанії закінчили будувати 5 американських військо-них летовищ і будуть шорше. У першому плані мався на увазі 10 летовищ, але виявлено, що значення літаків у майбутній війні. Усі ці летовища коштують до 370 мільйонів доларів. В Еспанії є тепер 700 американських старшин і 2,400 вояків, але число їх збільшилось до 10,000, не враховуючи 10-15 тисяч членів їхніх родів. Еспанія дістала вже від ЗДА понад більйон доларів допомоги грошми і зброєю.

● Тіто лежить у лікарні і не приймає ніяких відвідувачів. Невідомо, чи він дієсно захворів, чи хоче чим показати, що через хворобу не поїхав до Москви на з'їзд комуністичних вождів з цього світу.

● У Лівії, французькому міс-ті славному з шовків, обстріляли скорострільним вогнем з авіа групи алжирських арабів, які гуторили на розі вулиці. Сімох раних арабів віднесено до шпиталю. Це вже третій замах проти арабів у Лівії протягом тижня. В Парижі застрелено алжирського араба, власника каварни, і поранено алжирського студента. Агененти виконують алжирська націоналістично-терористична організація проти землі, запідозрених у співпраці з французами.

● В Нью Делі, столиці Індії, усунуто з вогнепального індійського щоденника, який появляється у двох виданнях, в Нью Делі і Бомбей, головного редактора, чоловіка індійського журналіста Франка Мораса, за його "запалот проамериканське ліній". Цей журналіст отримав статтю, в якій заявив, що він є "проамериканський" тому, що є проіндійський. Цю редакційну зміну вважають за одну з чергових перемог просо-вєтських впливів серед індійців.

В АМЕРИЦІ

● Два 15-річні учні середньої школи в Ленікестері, Па., Томас Йодер і Лерой Лінтер — ентузіастичні летувальники, 4-го листопада вони пішли на летовище в Літці, Па., викрали 4-осібний літак і пролетіли ним 200 миль понад східною частиною Пенсильнії, досягаючи висоти 14,000 стп. Після того вони приземлилися на летовищі, але не могли затягнути літак до гари-гару. Хлопчик заарештовано.

● Доєі померло в ЗДА на азійському інфлюенци і спричинені цією недугою комплікації 508 осіб. Найбільше смертних випадків зазначено в стейтах Нью-Йорк (126) і Пенсильванія (91).

● Аргентинський президент Арамбурю, їдучи авто, наско-чив на перехресті вулиць на автобус. Жертв в людях не було, Авто і автобус злегка по-

СВОБОДА

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПАРТІЙНІ МАНЕВРИ

На тлі всіх недавньо-минутих, нинішніх і завітних історій міжнародного значення, в Америці зменшилось загальне зацікавлення внутрішньополітичними справами. Очевидно, з усіх внутрішніх справ завжди найбільш цікавлять людей дві ділянки: ціни прожитку і ринок праці. Але міжпартійні відносини — це твердість усіх американських коментарів — не дуже тепер цікавлять американську масу. Сьогодні, точніше, поки що це не цікавлять, бо нові президентські вибори відбуваються щойно в 1960-му році, і в частинних і локальних виборах 5-го ц. м. не було так гострих "ліній поділу", якхось яскравих спірних питань, які пробуджували б темпераменти.

Однак, партійні проводи не спускають з очей постійної великої проблеми: хто в майбутньому контролюватиме Конгрес, хто буде наступним мешканцем Білого Дому? Під цим кутом зору обидві партії розглядають всі важливі внутрішні і міжнародні події, такі, які саме і заворушують людські уми. Події в Литві Року можуть мати поважний вплив на міжпартійну розгрізу на півдні США. Коли республіканці таврують поведінку демократичного губернатора Арнесона Фобуса, який, мовляв, захопив сегрегаційні ідеї, і записують на добро республіканській адміністрації рішучу поставу в обороні ринку всіх громадян, це демонструє на колір шкіри, то демократи намагаються зробити капітал з факту введення федерального війська на територію південного штату в коридорі шкільного будинку. Це поважніша атака йдуть проти теперішнього республіканського уряду за відкордонно-політичні справи: 1. За нещодавню доктрину Айтенавера в Сирії, яка воліла прийняти величезну фінансову і технічну допомогу від Москви і фактично піддати під її економічну і політичну контроль; 2. за повільність в розвитку далекосяжних ракет і загрозу випередження Америки Совітами в кулістих технічних сил. 3. внутрішні "права загального зацікавлення" демократичної викоплювання факт хитких настроїв на юторських біржі, які ліби доказували неперспективності кон'юнктури в промислі.

Опозиція завжди буває у вигідній ситуації, бо може використовувати для своїх цілей кожне недовдоволення громадян і критикувати кожний крок уряду. Як видно з відповідей Президента на його останніх пресових конференціях, уряд здає собі справу з того, що не можна легковажити критичних голосів демократичної опозиції у грядущій вгорі трьох найкращих "правах: міжнародної ситуації, стану озброєння і дорожніх змін в уряді вказують на те, що Президент хоче відомо-додати гурт своїх найближчих відповідальних співробітників не тільки щодо їх роки, але й щодо їх поглядів. Фактом є, що з "великої п'ятки", яка була біля Президента з хвилиною його приходу до влади в 1952 році, залишились тільки два: його найближчий

порадник і директор Президентської канцелярії Шерман Адамс і одиниць член уряду — державний секретар Дж. Ф. Доллес. Зате три найкращі члени першого Айтенаверового уряду — секретар оборони Чарльз Вилсон, секретар фінансів Джордж М. Гомфрі і генеральний прокуратор Герберт Браунелл — відійшли (цей останній ще закінчує урядування). Взагалі ж з-посеред першого 10-маса, Сьогодні, точніше, поки що це не цікавлять, бо нові президентські вибори відбуваються щойно в 1960-му році, і в частинних і локальних виборах 5-го ц. м. не було так гострих "ліній поділу", якхось яскравих спірних питань, які пробуджували б темпераменти.

Тоді ж заміни в складі уряду мали прийти з метою скріплення його позиції з обличчя опозиційної критики, то на активність партійних управ вказують, наприклад, такі повідомлення пресою про добробіт з-за куліс, як монтування єдиного республіканського фронту в Каліфорнії, де покищо республіканський сенатор Вільям Ноланд виставляв свою кандидатуру на губернаторство проти свого співпартійця Гудвіна Найта, або боротьба між демократами і республіканцями за стейт Тексас, який був завжди демократичним, але в останніх виборах заявився за Айтенавера. Це покищо епізодичні події і фрагментарні відтинки, так само, як, наприклад, приготування до виборів губернатора в стейті Пенсильванія, що його втратили були республіканці на користь демократів, чи переведені 5 ц. м. вибори губернатора у Нью Джерсі і Вірджинії, посади яких в Нью Йорку і ін. менших урядовців.

Вибір губернатора і посади впливають головним чином місцеві відносини, локальні проблеми і популярність кандидатів. Але від вислідів місцевих виборів залежить чимало мірою і вислід виборів до законодавчих палат, вибір Президента. Тому крайові й місцеві партійні управи не легковажать їх, хоч до 1960-го року ще багато чого може статися, що кардинально змінить настрої.

Опозиція завжди буває у вигідній ситуації, бо може використовувати для своїх цілей кожне недовдоволення громадян і критикувати кожний крок уряду. Як видно з відповідей Президента на його останніх пресових конференціях, уряд здає собі справу з того, що не можна легковажити критичних голосів демократичної опозиції у грядущій вгорі трьох найкращих "правах: міжнародної ситуації, стану озброєння і дорожніх змін в уряді вказують на те, що Президент хоче відомо-додати гурт своїх найближчих відповідальних співробітників не тільки щодо їх роки, але й щодо їх поглядів. Фактом є, що з "великої п'ятки", яка була біля Президента з хвилиною його приходу до влади в 1952 році, залишились тільки два: його найближчий

ОБЛУДА КОМУНІСТИЧНОЇ ВАРШАВИ

Протягом двох останніх років, починаючи з жовтня 1955 року, варшавський комуністичний уряд і польська комуністична партія, що називає себе "Польською Об'єднаною Робітничою Партією" (ПОРП), пригадали собі раптом існування української національної меншини і різноманітні постановами почали виявляти свою "турботу" за долю цих українців, депортованих у 1947 році з їх рідних сіл і міст і порозкидуваних серед польської більшості Польщі. У справі господарської і культурної "опіки" над цим населенням відбувся ряд конференцій та нарад і ухвалено низку резолюцій, що їх здійснювали — як, наприклад, навчання в рідній мові і ведення окремих шкіл для української меншини — не можна здійснити передусім з огляду на розпорешість українців поміж польським населенням.

Так само цілком фактичними, нерезультативними і нездійсненими виявилися "заходи" польського уряду і компартії, спрямовані на поліпшення господарської ситуації українців, порозкидуваних по польських селах на Заході, де їх осаджено або здебільша на нагірних землях, або в ролі цілком безправних комірників, без будь-якого формального права на "надання" їм у користування землю, будинки і реманент. Так, наприклад, ухвалені урядовими і партійними чиновниками постанови про "стабілізацію" українських поселень на визначених їм ґрунтах у Польщі обмежились здебільша до надання їм (по десяти роках!) права на ці ґрунти, що на них вони не можуть жити, з огляду на брак реманенту та господарських будинків і з огляду на вороже й дискримінаційне ставлення до них місцевих урядів і правління.

А вже найбільш облуодною виявилась політика польського уряду повороту українців на відібрані їм у 1947-му році землі. Призначаючи на словах, що виселеним українцям заповідно крикнути, яку треба направити, і заявляючи, що "засаді" виселені українці мають право вернутися "на своє", польські урядові і партійні чиновники зробили все можливе, щоб спаралізувати стихійний український рух та унеможливити не тільки масові, але й індивідуальні випадки повороту. Одним із головних аргументів для виправдання такого негативного ставлення до повороту українців на відібрані землі, була повторювана на всі лади заява, мовляв, на цих землях немає вже ні клаптика вільного ґрунту, що всі вони замінені польськими осадниками, які одержали права "надання" на приділені їм українські землі, і що масовий поворот українців спричинить господарський і політичний хаос на Лемківщині, в Надсяннях, на Люблінщині і на Підліссях.

Безпідставність такого роду аргументів заперечує сама польська преса. Виявляється, бо, як це виходить із звідомлень і репортажів, друкованих у польських газетах, що на колишніх українських

лемківських, надсянських, люблінських і підляських землях не тільки з вільної господарства, але й цілі області стоять облогами та пустошіть, чекаючи на людські руки і людську опіку. І такий стан тривав в той час, коли с тисячі й десятки тисяч українців, що "на колінах" вертались б на ці землі, щоб тільки там жити й господарювати.

Двадцять мільйонів кубічних метрів дерева гинє серед гір і долини південно-східної Рашіїщини — б'є на триивогу орган ЦК ПОРП "Громада" — Рольнік Польщі" в ч. 3/17 серпня ц. р., стверджуючи водночас, що "кількість дерева, яка гине або стоїть на пні (вік вирубу якого минає), значно більша від тієї", що її добуває річка Польща в усіх своїх лісах на території цілої країни. "Із 143 сіл і лісових селищ на сьогодні залишилось тільки 28, в яких живе по 30 або 40 родин", — пише далі згаданий часопис. "Щоб оживити ці мертві землі і побудувати нові села, треба доріг. А сьогодні в Бєскадах з тільки два тракти. Перспективний план передбачає побудову 287 кілометрів нових доріг, 108 кілометрів залізничних шляхів, 46 мостів, регуляцію 20 русел рік і потоків, електрику на Сяні в Соліні... До виконання цих праць потрібно річ від 25 до 35 тисяч людей. Тому, що на місці нема людей, треба їх спровадити з інших районів країни".

Так такі просто: мільйони кубічних метрів дерева пропадають по лемківських лісах, села стоять пустою, для заляпування робіт треба десятки тисяч людей, але для лемків і інших українців, що хотіли б вертатися "на своє", вільної землі немає.

Така сама, як у південній Рашіїщині, ситуація і в інших — колишніх українських областях. Варшавська "Трибуна Людів" стверджує, для прикладу, що в Сяніцькому повіті, що сім тисяч гектарів землі стоїть облогою, "чекає на господаря", і що на терені сіл Долици, Радошиці, Честогов, Кулашана та інших сільських вільної землі, що вистачило б на поселення десятків родин. Але знову ж такі: для лемків, що хотіли б туди вертатися, місця немає.

У репортажі про Лемківщину п. н. "На краю... невідомого", надрукованого в 28 вересня ц. р., стверджується, що "цілі гектари сіножатей лежать облогою" і що росте трава цілий рік і сохне без користі". І діється це в той час, треба додати, як лемки, порозкидані по польських селах на Заході, не можуть тримати корів чи коней, бо немає чим їх прогодувати. В цьому ж часописі додано, що "і Команчі лежать безпечно, запусають ґрунти", і що для загосподарювання їх немає ні "осадників", ні... кредитів.

Так само вкінці і на Томашівщині. У варшавському "Нашому Слові" (ч. 30) жаліється якийсь Іван Темчак із Томашова: "Маючи трохи вільного часу, я пішов по полях, які займали колись тільки наше село Вербиця. Спачівних виступах.

Президент Труман звернувся раз до королеви через "дир" (дорога), і це викликало здивування й задоволення рінковачами.

Звичайно королева ставить перша питання і веде розмову так, щоб не наражувати себе на відповіді, які вона не зможе дати. В загальному, голос Єлисавети м'який і привітний, поведінка дружня, кожний рух витончений, повний виразності для тих, що через зворушення і емоції не можуть часом промовити ні слова.

О першій годині королева обідала з чоловіком. Обід обмінюється думками про світові події, обговорюють біжучі проблеми, спільні офіційні поподуливі виступи, літературні питання тощо. Майже кожного дня королева присутня на урочистостях покладання наріжного каменя якогось шпиталю, університету, бібліотеки чи будівлі особливого значення. Відвідує спритинці, шпиталі, школи. Відкриває кімнатні перегони, нагороджує змагальні-переможців на особливих важливих спортивних

I. Савицька

ФОРМОЗА В НОВІЙ ФАЗІ

Формоза, або в китайській мові Тайвань, з кожним днем набирає іншого значення на військово-політичній шахівниці. Кілька факторів діють в цьому напрямі. Перший з них найважливіший, це те, що особливий склад китайської армії, яка прийшла на острів з суходолу, старіється і вже не с, мабуть, здатний для військових дій, а при цьому треба мати на увазі, що китайці, як і інші азійські народи, взагалі стартують швидше, ніж народи білої раси.

Сьогодні, як повідомляють американські кореспонденти, до 35 відсотків армії Чіанг Кай-шека складається з молоді народженої на Тайвані. Це другий рішальний фактор, що визначає нинішню ситуацію на острові.

Третій фактор — це те, що еміграція, якою б вона не була сильною (в даних разі вона становить приблизно два мільйони осіб), не може розраховувати на ролі керівної сили у боротьбі за визволення батьківщини. Скрізь кожну еміграцію може бути тільки допоміжне силою.

Ген. Чіанг Чінг-куо недавно заявив у своїм інтерв'ю (див. "Свобода" з 18 жовтня), що місцеве населення не с те саме, що населення властивого Китаю. Колиш ми вже згадували у своїх статтях, що населення Китаю не с один нарід, з однаковими звичаями і однаковими хотіннями.

Якщо північні китайці завжди легко покорились завоюванням і звикли співпрацювати з ким завгодно, особливо з сильнішим, то китайці з центрального Китаю — люди більш самостійні і до влади, взагалі до адміністрації, ставляться з певною резервою, не розглядаючи її досить високо, бо мають для того чимало причин історичного й побутового характеру. Населення північного заходу, в більшості мусульманської віри, взагалі вважає себе за вище від "поган", себто буддистів або конфуціанців.

Інші групи становлять китайці південних провінцій, зокрема Квантунської, які завжди першими розпочинали всілякі заворушення та революції. Це вони разом з китайцями з центральних провінцій розпочали повстання 1847

лене ціле село тепер густо заросло бур'янами. Сотні гектарів колись урожайної землі лежать перелогом."

Прикладів такого запустіння колишніх українських сіл і наявності десятків тисяч запущеної в облогу колись упорядкованої землі можна наводити десятками з польської преси і з українського "Нашого Слова". І в той же час можна наводити десятки прикладів того, як польська центральна і місцева влада удаючи своїми заходами спробувати українців вернутися "на своє", боячись повнової українзації цих областей і...

Загрози з боку цієї української меншини для "цілості та безпеки" Польської Речі Посполитої.

Змаганнях. А всюди і всім подас руку, розписується в книзі привітних, приймає квітці квітів (улюблені рожеві гвоздики) і постійно усміхається усмішкою, яка їй не раз до болю надокучає. Приймає, що королева не може поводитися між людьми без усмішки. Вона бо — усмібка, і добра, лагідності, погоди. Але той роблений усміх коштує багато грошей. Його тримала Єлисавета від наймолодших років і дійшла до такої перфекції, що володіє ним беззаганно у кожній потребі, і при зустрічі з обслуговувальними. Один лише приватний секретар має змогу бачити королеву природною. В своєму кабінеті королеві вільно бути собою.

Від п'ятої до шостої — знають відвідання у дітей. Коли королеву чекає офіційна вечеря, тоді вона приходить до дітей вже одягнена, щоб не вкорочувати часу, признаючи одного для "Чарльза і Анни. Скільки ж тут нових, цікавих подій! Чарльзові вдалося майже поцілувати з лука, гарно написати математичну (Закінчення на стор. 4-й)

року, яке було зліквідоване мандарьською династією, що тоді правила Китаєм. Зорганізував це повстання Гунг Чсю-чунь, селянський син з околиць Кантону, який пройшов школу американських протестантських місіонерів, хотів перевести в життя Десять Заповідей Божих, поєднавши їх з китайськими традиціями та духом старовинної китайської культури.

Це в горах Фукінь, на берегах Тайванської протоки, що відділяє суходіл від Тайвані, почав у середині XVII ст. свою акцію проти завоювання на і легендарний ватажок Консінга, людина мішаного японської та китайської крові. Також революція 1911 року розпочалася у Кантоні, і звідти Сун Ят-сен та молодий старшина Чіанг Кай-шек повели наступ проти чужинської маї н джурської династії. Це тут, в горах, під час японської інвазії в другій світовій війні національна китайська армія разом з місцевими партизанами воювала проти японців. В цьому районі японці ніколи не мали повного контролю над ситуацією.

Коли китайська армія з утікачами прибула на Тайвань, місцеве населення поставило до неї з певною ворожечністю, розглядаючи це як втручання в його справи, тим більше, що військова адміністрація, яка управляла островом, давала дуже тяжко звязки свободолобному народові. Японці, що управляли островом 50 років, не підкорили його повністю, і в горах тубільці їх просто ігнорували. Остання військова японська експедиція в гори Тайвані була переведена в 1937 році.

Тільки після вдалого адміністрування островом губернатором К. С. Ву, колишнього посадики "Шангаю" (1948-1952), населення змінило своє відношення до влади. Губернатор Ву провів ряд реформ, зокрема надзвичайно вдалу земельну реформу, що дала добрі наслідки. Він був найліпшим адміністратором в Китаї за останні двадцять років.

В цих обставинах тайванці почали себе почувати певніше, і коли в 1950 році проголошено перший запис до армії, то з'явилось їх далеко більше, аніж було треба. Китайці були тим ворогом, бо в Китаї населення з неприязню ставиться до військової служби.

Поволі, але певно Тайвань переходила на самостійне від Китаю положення. Проти волі уряду Чіанг Кай-шека острів перетворюється в окрему державу, і тільки ідеяна сторона боротьби проти комуністів, очевидно, стримує від офіційного проголошення Тайвані як самостійної, незалежної держави. А якби таке проголошення сталося, тоді мало б приняти і признание, як офіційної, тайванської мови, що розвинулася на основі фукіньських та амойських діалектів, в окремишу мову.

Останнім часом чимраз більше приходить до високішків Тайвані тубільної молоді і чимраз більше відступають на другі позиції китайці-емігранти.

Висока політика й зовнішні відносини, банки і промисловість все це с в повній контролі китайців із суходолу, але як довго це триватиме — трудно сказати. Китайці "звідти" забрали це все від японців, які подалися геть після 50 років завоюницького управління.

Частина китайських воїнів, прибувши на Тайвань, знайшла собі жінок серед тайванців, досить цікавих і жвавих, як взагалі південні жінки. Вони прийняли місцеві форми життя, піддали під вплив оточення і перебрали від тубільців їхню самовпевненість і гордовитість. Тільки це у прототипі на островах Кве-мої та ін. стоять військові пости китайської національної армії, чекаючи часу, коли можна буде їм визволити Китай, бо більшість з них походить з тих місцевостей.

А Мао зі своєю клікою, очевидно, має так багато труднощів, що йому й не в голову "визволення" Тайвані, про яке так багато кричали в Пейнінгу всі ці роки. Мають також присутність американської флотії розколює жук нашої "визволителів".

I. Савицька

ЄЛИСАВЕТА II КОРОЛЕВА АНГЛІЇ

Молода, гарна, багата, щасливо одружена, мати двох дітей, оточена почитанням, призначенням, любов'ю, підданістю, що може бути королева справді щасливою?

Коли вжити словам прапрабабці королеви Вікторії, то так! Вона сказала раз, що кожна королева завжди с щасливою жінкою. Але проблема часта плазати — це дуже суб'єктивна річ. Одному ця часта вистачить самих грошей, другому любові, третьому — гармонійного родинного життя, іншому всього цього разом замало, щоб почувати себе щасливим. Отже, залишилось проблему часта королеви Єлисавети II самі! Пригляньмося радше близьким і щоденним життям, обов'язкам, праці і дозвілках, а тоді оте виразне королівське щастя зможемо краще зрозуміти.

Точність — це прикмета королів, і її придержується королева повністю.

О восьмій годині ранку, зливом чим літом, в соняшні дні, оточена почитанням, призначенням, любов'ю, підданістю, що може бути королева справді щасливою?

Коли вжити словам прапрабабці королеви Вікторії, то так! Вона сказала раз, що кожна королева завжди с щасливою жінкою. Але проблема часта плазати — це дуже суб'єктивна річ. Одному ця часта вистачить самих грошей, другому любові, третьому — гармонійного родинного життя, іншому всього цього разом замало, щоб почувати себе щасливим. Отже, залишилось проблему часта королеви Єлисавети II самі! Пригляньмося радше близьким і щоденним життям, обов'язкам, праці і дозвілках, а тоді оте виразне королівське щастя зможемо краще зрозуміти.

маленьку доню і добирає її невеличкий гурт однокласників.

О дев'ятій тридцять королева сидить у своєму офісі, в якому тяжкі зелені драперії стін досконало гармонізують з поспелішими тонами диванів. Із-за великого, мусеючого письмового стола, густо закиданого листами, документами, звітами, майже не видно дрібної постаті, що в скромній червоній вовняній сукні радше нагадує молодшу секретарку ніж 31-літню англійську королеву. Саме тепер єдина нагода посидіти в звичайних домашніх капцях, відкинувши черевиків з високими шпильками.

Приватний секретар намічає порядок дня, допомагає переглядати звідомлення уряду, меморандуми, важливу пошту, яка одного дня принесла до королеви запрошення на відвідання, писане на урядовому папері Білого Дому за підписом президента Девіда Д. Айтенавера.

О десятій тридцять зв'язується майор Мілбенк, звідусь королівського палацу. Спільно з королевою обговорюють вони біжучі адміні-

страційні справи. Іноді вирішувати потребу відносно якоїсь частини палацу чи окремих кімнат, а с їх 614. Там чи тут треба збільшити чи пак покласти на вільне місце коваць з служби (200 осіб). Цілий замок — це справжній музей безцінних пам'яток, срібних оздоб, кришталів, порцелинів, цілі акри предлогих килимів, портрети, образи, трофеї, біля 300 годинників. Все це мусить блискіти чистою, і всім тим королева живо інтересується.

О годині 11.15 з'являється лорд завідувач королівської канцелярії. І хоч годі тому поводити, але не раз у нього заклопотане обличчя — королева старіється нестерпно дуже скоро, хоч кождо року чести англійській підданці платять високі податки, з яких 1,190,000 доларів річницю їде на утримання двору. З цієї головокружної суми виплачують всі платні послуги, прохараування, поїздки, одяги, прийняття, подарунки, словом — все те, за що треба платити. Навіть подорожні квитки за себе, чоловіка і поет платить коро-

лева з особистої каси. Щоб виплатити на "чисті води", королева підмагала свої фінанси доходами з приватних фарм, продаж звірину і птахи, що приходять з полювань — одним словом, оцаджує на одному, щоб могли видати деінде.

Правда, траплялось вже, що публічна критика висловлювалась проти виставності двору і надмірної витрати грошей на кімнаті стайні, які с пасією королеви.

Години одинадцять тридцять, — королева п'є чорну каву і вислухує звіту придворних леді: чотири нові сукні приготовані до міри. Ювелір чекає на рішення щодо нової нашийника. Надворний фізичер готовий до послуг.

Точно о дванадцятій години королева уділяє п'ятнадцятихвилинну аудієнцію всім тим, хто має особливий ваги справі. Звичайно водиться так, що прийнятих на аудієнцію просить королева сидіти в вигідне крісло. Нікого з чужих немає при розмові. Трудують королеву звичайним "медом", а "Ваши Величності" уживається лише на офі-

ПРАЦЯ

• HELP WANTED MALE •

NAIL & RIVET MILL OPERATOR
Досвідчений оператор збивний млину працює на пр. BLADE OR NATIONAL NAIL MACHINE IN SHIFT WORK. Добра платня. Компанійні користі.
Голоситись:
IGOE BROS. INC.
Ave A & Pointier St., Newark, N.J.
Blgelow 3-3450

ПРАЦЯ

• Help Wanted Male-Female •

МУЖЧИНІ І ЖІНКИ
18 до 40 років.
Легка фабрична праця.
Досвід непотрібний.
ПОСТІПНА ПРАЦЯ.
STAMP-O-MATIC CORP.
214 - 4th Avenue
Mount Vernon, N.Y.
MO 4-1488

ПРАЦЯ

• HELP WANTED FEMALE •

WRAPPERS
(у міст 18-35 р.)
1-ша смена 7:30 р. - 4 п. пол.
2-га смена 4-го дня в тижд.
3-га смена 4 п. пол. - 12 веч.
4-га смена 3-го дня в тижд.
Голоситись в бюро фабрики:
Street 11 - 40 Cooper Square -
Near Astor Pl.

MISCELLANEOUS

JOHN KRAUSS, INC.
117-09 Liberty Ave. (Retail Store)
Richmond Hill, Long Island
M'ISO
1
M'YCHNI ВІДРОБИ

ALBERT MAIER, Inc.
Pork Store
Найкраще непером м'ясо
і м'яси виробів.
Гуртовий і дрібний розпродаж
1927 Washington Avenue
Tremont 8-8193 Bronx 57, N.Y.

HAYES PAYS

3 1/4% ON YOUR SAVINGS
Accounts Insured
up to \$10,000
SAVE BY MAIL-Postage paid both ways

HAYES SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
955 Broad St., Newark 2, N.J.

Багато людей мають тепер
ШТУЧНІ ЗУБИ
без ніякої журби.

Іхте, говорять, сміється, або
приймає жадного страху,
що Ваші штучні зуби можуть
Без рухливості, зсунутися, чи
впасти. FASTEETH держить
зубні плити надійно і певно.
Цей протиснений порошок не за-
лишає смаку гуми чи пасти. Не
нудить. Є акальційний (некаль-
ційний). Усуває "запах плити"
(зубний відіх). FASTEETH
можна одержати в кожній апте-
ці.

№ F. 8

БАГАТО БОЛІВ ЗНИКАЄ

ПРИ ПОМОЦІ ЦЕЇ ФОРМУЛИ
Ця проголошення принесла велику
радість тисячам хворим, які
думали, що вже ніколи не бу-
дуть сміятися. Переконливі до-
кази людей, які терпіли на не-
стерпні нервові болі або постійні
болі запалення м'язів (Neuralgia або Neuritis) випро-
бували, що ці терпіння можна
швидко зняти і то без за-
стосування або постійного заживан-
ня ліків. Якщо Ви колишній тер-
піли на болі м'язів і нервів, це
значить Вас палять і коли на-
маленький рух боліхних м'язів і
нервів; якщо рамена
плечі, ноги так боліть, що Ви
не можете працювати чи навіть
спати — тоді певно буде здо-
волення, коли це прочитаєте. Од-
на або дві дози цього чудесного
ліку діє внутрішньо 4 різними
способами і так скоро, що прямо
можливо повірити. Цей лік нази-
вається ANTRO. Ви можете од-
ержати його, замовивши цей
лікарський до KINGSLEY CO., Box
415, Dept. 30, Peekskill, N.Y. Не
посилайте грошей, заплатіть
послати \$3.45 при доставі.
Виповніть точно друком Ваше
ім'я і адресу на обороті конверта
і буде певно, що одержите
ANTRO без опізнень.

Купуйте в підприємствах
що оголошуються
в Свободі

ЛІКИ І ХІРУРГІЧНИЙ ВИРЯД
НАЙВІДПОВІДНІШІ ДАРУНКИ
(Rimfon, Penicilin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine,
Vitamins — Irgapyrin, Orinase (diabetes)).

Еластичні пончохи — бандажі на пропуклину —
пояси на усунення жолудка — і все потрібне
для домашньої аптечки.

• ВИСИЛАЄТЬСЯ ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ.
• МИТО ОПЛАЧУЄТЬСЯ ТУТ • ГАРАНТІЯ ДОСТАВИ.
• СПЕЦІАЛІСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ РЕЦЕПТІВ.

Пішіть, або телефонуйте:
B. Feldman Pharmacy
111 Ave. "A" & 7th Street, NEW YORK CITY
Tel.: OR 7-5980

ЄЛИСАВЕТА ІІ КОРОЛЕВА АНГЛІЇ

(Закінчення зі стор. 2-го)

задачу. Малій Анні притисну-
ли в забаві палець, а пор-
целіновий ляльці відірвалася
ніжка...
Королева-мати асистувє при-
дтатній вечір, читас дітям
книжки, розказує казки.
О сьомій годині вечера у
французькій амбасаді. Знову
успіхи, подавання рук, квіти,
промови.
О десятій тридцять у коро-
лівському палаці зобов'язує
нічна тиша, що її вранді-годи
переривають прийняття, вла-
штування королівським дво-
ром.

Рідко, дуже рідко буває та-
ке, що ні королева, ні князь
Філіпп нікуди вечором не ви-
ходять. В такі милі й тихі ве-

ТАКА Компанія
48 E. 7th St.
New York City
Телеф.: GR 3-3550
Нові кошти на
ПЛАТІВКАХ.

РОЗШУКИ

Пошукувати тітку МАРІЮ ДРА-
НІК з родини Лесик, народже-
на Хирів — Халупки, Зах. У-
країна. Хто знає би про неї про-
шу писати на адресу:
HELENE KONUT
270 Griffith St., Jersey City, N. J.

Пошукувати рідного брата
ДМИТРА ПИРІТКО.
зі села Полінь, пов. Кросно.
В 1947 р. був у Чехословаччині.
Хто знає би про нього, або він
сам, прошу ласкаво писати на
адресу:
Ivan PYRKO
3054 Merwyn Ave.
Pittsburg 4, Pa.

REAL ESTATE

ДОМ НА ПРОДАЖ:
6-род. муров. біля Пелгембей
суб. за 16,000, готів. 5,500.
8-род. мур. з 2 крами, в біз-
нес. р-ні за 18,500, гот. 6,000
9-род. мур. біля парку, місце
на гараж. 26,000, гот. 6,000.
15 род. мур. біля Бродвею за
34,500, гот. 7,500
Доми дають добр. дохід.
Давонити AU 1-0194

UNION CITY

3 родин. "framehouse". 5, 6 & 6
кімнат, чуд. мурована веран-
да, лазнички, модерні удоско-
налення, олів. огрівання.
Зараз до зайняття.
Жадає \$16,000
Постарасіть про готівку.
Henehan
1010 Summit Ave., Union City
UN 7-1740

FOR RENT

263 Halsey St., Newark, N. J.
КРАМНИЦЯ ДО ВИНЯМУ
Ідеальна на машинну роботу,
або деревобробно, автово-
дакти і т. д.
Огріваний вийрад.
Рент тільки \$50.
Огляньте, а переконаєтеся самі.
ORange 5-7752

MOVIES—THEATRE

ТІЛЬКИ ДВА ДНІ!

СБОГДНІ І ЗАВТРА!
Велика повість
ДЖЕКА ЛОНДОНА
в кольорах
"THE MEXICAN"
and
"THE ABANDONED SHIP"
AMERICAN THEATRE
3rd St., betw. Ave. B and C
NEW YORK CITY
CA 8-6875

MISCELLANEOUS

Уживається від багатьох років

ПРОТИ БОЛІВ ІД

АРТРЕТИЗМУ

Від багатьох років сотні недо-
ужих осіб виявляють ROSSE
TABLETS анальгетичну поміч і
негайний засіб проти менших
мускульних болів і терпін.
Зв'язаних так часто з Ревматиз-
мом, Артритизмом і Неврозом.
Ваші власні приятелі й сусіди
можуть стати нашими відбор-
цями та побільшити ряди тих,
які завжди мають у своїй до-
машній аптечці пачку ROSSE
TABLETS. Дозволяє, щоб ми
оповіли Вам більше про це.
Напишіть до ROSSE PRODUCTS
CO., Dept. O-5, Box 772, Chicago
90, Ill.

ПЕРЕМОЖЦІ У ВИБОРАХ

Губернатор стеїту Нью Джерзі Роберт Б. Майнер, приймас,
разом з кавою, першу гратуляцію з нагоди перевибору: —
від своєї жінки Гелен.

Немає жадного сумніву за кого голосували ці двос виборці
в Нью Йорку: мейор Роберт Ф. Вагнер і його жінка, показаві
тут після того, як вони віддали свої голоси. Вагнер здобув
найбільшу в історії міста перемогу.

У Східній Німеччині йде боротьба між Церквою і комуністами за молодь

Берлін. — Голова всені-
вилася примирлива стаття.
Комуністи тільки вимагають
від духовників, щоб вони не
"бунтували" консервативних
і так до комуністів опозицій-
них батьків та не заперечува-
ли державні принципи право-
вого записування своїх дітей
до німецького "комсомолу", і
проти присяги, яку члени тієї
комуністичної організації
мусять укладати при
своєму вступі туди. За тією
присягою — релігія це "за-
бобон", а все виховання в
отій організації йде по лінії
відчуження молоді від Цер-
кви і релігії. Гострий кон-
флікт на цьому тлі між Про-
тестантською Церквою і ко-
мунонімецьким урядом де-
що злагіднився, бо уряд на-
був, прийшов до переконан-
ня, що теперішня політична
ситуація така, що не треба
доливати оливи до вогню опо-
зиційних настроїв. Тому спи-
скопові Дібелюсові дозволено
знову на відправлення Бо-
гослужби в східному Берлі-
ні, а водночас в партійному
органі "Носе Дойчлянд" по-
я-

• Під час дебат в англійській
палаті лордів над задуманою
реформою, згідно з якою до
тієї прастарої англійської за-
конотної установи мали вхо-
дити також жінки, один 84-літ-
ній лорд з обуренням закричав:
"Ця палата лордів і ми не хо-
чемо, щоб вона стала такою
палатою леді".

НОВІ КНИЖКИ
Василь Чаплєнко: УКРАЇНСКА ЛІТЕРАТУРНА
МОВА (X і XI ст. — 1957) \$5.00
Василь Чаплєнко: ЗОПІК та інші оповідання 1.50
о. І. Нагієнський: ТЕРНИСТИМ ШЛЯХОМ —
спогляди священника про Березу 1.75
М. Верховецький: ДІШІ, БРАТЕ, МІН... 0.75
Думки й враження з-перед десяти років
о. І. Негрицький-Грановський: ІСКРИ ВІРІ —
поетія 1.50
о. І. Негрицький-Грановський: ОСІННІ УЗОРІ —
поетія 1.50
Микола Понеділок: ВІТАМІНИ — гумористичні
образки по той і по цей бок океану 2.00
Т. Ерем: РОБОТЯГИ — повість 0.75
Т. Ерем: СЕБЕРИН ШМАТКО — оповідання 0.25

ВЖЕ МОЖНА НАБУТИ МОЛИТОВНИКИ

З нами Бог \$3.00
Благодарім Господа 1.50

ЗАМОВЛЕННЯ СЛАТИ:

Svoboda

P. O. Box 346 Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 3962. Треба нако рмити голодного.

"SOMEONE COMES WITH ANOTHER LOG," SAID THE NATIVE. "GOOD!"
REPLIED HENRI, COCKING HIS RIFLE.

— Хтось надпливас з но-
вою колодою, — сказав тубі-
лець. — Добре, — відповів

Генрі, — наставляючи руш-
ницю.

— Але чекайте, бвана...
Це — біла людина!

Генрі вхопив далековид, і
злісно засміявся, коли побачи-
в Тарзана. — Ну, щож!...
Крокодил не надто розбірчи-
вий, що?

ОЩАДЖУЙТЕ, але й ЩАДІТЬ

ПЕТРО ПУЦИЛО — ексекутивний директор
СПІЛКИ ТРАЙДЕНТ в ШІКАГО каже:

Є РІЗНИЦЯ ЯК ВИ ЩАДИТЕ —

І ДЕ ВИ ЩАДИТЕ.

ЗАМАЛО Є ОЩАДНО ЖИТИ І СКЛАДАТИ

ГРОШІ.

ТРЕБА ЗАОЩАДЖЕНІ ГРОШІ В МІТН

ЗАБЕЗПЕЧИТИ ВІД МОЖЛИВИХ

ВТРАТ.

ТРЕБА В МІТН ІХ БЕЗПЕЧНО

ЗДЕПОНУВАТИ.

ВІН ДАЄ ПРОПОЗИЦІЇ:

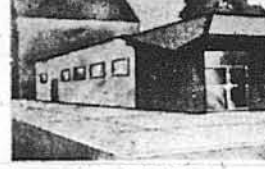
1. Зложіть їх в ТРАЙДЕНТ, який має державну
асекурацію на людські депозити, ознакою чого
є цей знак.

2. Зложіть їх в Трайдент ще й тому, що він є найстарішою того роду
нашою інституцією в Америці, бо заінкорпорований в 1913 році.

3. Зложіть в Трайдент, який приймас депозити теж поштою з цілої
Америки й Канади і платить 4% дивіденди два рази річно на 30-го

квітня і 31-го жовтня.
Гроші, здепоновані до
15-го дня в місяці, при-
носять відсотки вже пер-
шого дня цього місяця.

В добі літаків нема
різниць, де живе,
ТРАЙДЕНТ
є Вашим Сусідом.

TRIDENT

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1935 West 51st Street CHICAGO 9, ILLINOIS Tel.: PProspect 8-5800

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЬЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні
збори Т-ва Зап. Січ, відд. 371,
відбудуться в п'ятницю, 8 ли-
стопада, в год. 8 веч., в Сінаті
зали при 506 S. 18th Ave. Про-
хастся члени вирішити свої
загальні вкладки цього місяця.
— І. Оверко, пр.; П. Заболот-
ний, кас.; І. Баранок, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Т-во Запо-
розька Січ, відд. 251, матиме
збори в неділю, 10 листопада,
зараз по співанні Сл. Божий в
церковній залі, 2280 W. 7th St.
— В. Козир, пр.; Д. Шмага-
ла, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні
збори Б-ва св. ап. Петра і Па-
вела, відд. 102, відбудуться 10-го
листопада в церковній залі, 2280
W. 7th St. зараз по співанні Сл.
Божий. — М. Декан, пр.; С.
Косик, кас.; М. Бобченко, секр.

ДІТРОНТ, МІШ. — Місячні
збори 292 відд. відбудуться 10
листопада в У. Н. Домі при вул.
Марлін ч. 4655 о год. 1:30 по
пол. Пригласується, що це бу-
дуть останні збори в цьому році
перед загальними зборами, то-
му просимо усіх членів виріши-
ти свої вкладки. — А. Повшок,
пр.; П. Федик, пр.; С. Ашор,
Горак, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Т-во ім. І.
Франка, відд. 334, повідомляє
всіх своїх членів, що місячні
звичайні збори відбудуться 10
листопада в У. Н. Домі о год.
1-й. Проситися догучих при-
йти вирішити всі свої загалго-
сти. — Н. Задеревський, пр.; С.
Богачек, секр.-кас.; Г. Дем-
кович, рек. секр.

ДІТРОНТ, МІШ. — Т-во "За-
порозька Січ", відд. 75, пови-
домляє, що місячні збори відбу-
дуться в неділю, 10 листопада,
в залі У. Н. Дому при вул. Мі-
шіган і Марлін о год. 1:30 по
пол. Просимо прийти на ці збо-
ри і вирішити свої біжучі і за-
гальні вкладки. Вперто догучо-
чих членів будемо примушени
сусеудувати. — В. Чмир, пр.;
П. Рогатинський, фін. секр.; І.
Слуцький, каср.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Т-ва
Сокіл, відд. 336, відбудуться в
неділю, 10 листопада о 1-й год.
по пол. Проситися всіх членів
прийти на збори і вирішити свої
вкладки. Хто має знайомих, хо-
чуть записатися до У. Н.
Союзу і Т-ва Сокіл, приведіть їх
з собою. — Г. Степанек, пр.;
І. Кісіль, фін. секр.; Т. Калыук,
рек. секр.

МІАМІ—ФЛОРІДА — маємо до
визнаю умовл. апар., з кух-
нею, начинням до варення,
столовим накриттям на тиж-
день, місяць, або цілий сезон.
Mr. & Mrs. FRANK TARANDA
684-692 N. E. 85th Street
Miami 38, Fla.—Tel Plaza 8-1078

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим
передплатникам, що зміна-
ють місце свого побуту, щоб
одночасно з повідомленням
про зміну адреси обов'язко-
во прислали поштою нові
марки на 10¢ за виготовлення
нових адресових етикет, а чле-
ни УНСОУ ще й число свого
ВІДЛІКУ.

Адміністрація "Свобода"

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ВАСИЛЬ ОНІСЬКО, довго-
літній член С-ва "Любов",
Відд. 177, УНСОУ в Прові-
денсе, Р. Ай., помер, дня 25-го
жовтня 1957 р. на 76 р. життя.
Похоронив поховати зі с. Баво-
рив, пов. Теропіль, Зах. Укра-
їни. Похован у смутку 3 ли-
жучих доньки і 1-го сина. По-
хорон відбудеся з укр. прав.
церкви св. Івана в Провіденсе,
Р. Ай. Тіліні Останки спочи-
вають на парфальній цвин-
тарі в Комберленд, Р. Ай. —
В. Н. П.!

І. Лаба

ІВАН ПАНДРАК, довголітній
член і секретар 232 Відд. УН-
Союзу в Дюнора, Па., помер
20-го жовтня 1957 р. на 63 ро-
ці життя. Похоронив поховати зі
с. Сенева, пов. Снілк, Україна.
До ЗДА приїхав молодий
хлопець і став членом УНСо-
узу в 1921 р. Похоронив у
смутку дружини Марію, дітей
Галину, Анну, Івану, Мисро-
лава, Юрія, Михайла та вну-
ків. — В. Н. П.!

АНДРІЙ САХАРОВИЧ, довголітній
член УНСОУ, Відд. 347, "Запорозька Січ" у
Мілані, Н. Дж. після довгої
недуги, помер 2-го жовтня
1957 р. Залишив у смутку Ро-
дичів, 5 братів та 3 сестри.
Похорон відбудеся 5-го жовтня
1957 р. в церкві св. ап. Петра
і Павла, при численній участі
Родичів. Члени Відд. та Зна-
вочки. Похоронив був органі-
затором молодечого відділу
УНСОУ, був ветераном 3-ї
світової війни, де заховрів
і на 46-му році життя відпо-
шов у війну. Народжений
був у Ренеу, Па. — В. Н. П.!

Г. Тимків, секр.

ІВАН БУНЬКО

УКР. ПОГРЕБНИК

Обслуга чесна і найкраща

ЦІНИ ПРИСТОПНІ

John Bunko

Licensed Undertaker

& Embalmer

REASONABLE PRICES

437 EAST 5th STREET

New York City

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами

в BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK і ОКОЛИЦЯХ

Контрольована темпера-

тура, Модерна каплиця

до ужитку даром.

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y.

Tel. ORchard 4-2568